

Minister
Zdrowia

ZPR.652.3.2023.MG
Warszawa, 10 października 2023

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku!

W odpowiedzi na pismo z dnia 19.09.2023 r. znak XI.815.64.2022.MWR/DB dotyczące Indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami w dostępie do świadczeń opieki medycznej ze szczególnym uwzględnieniem opieki ginekologicznej i położniczej, informuję iż Ministerstwo Zdrowia ma świadomość jak ważne jest zapewnianie dostępności do usług medycznych osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami, dlatego też na bieżąco podejmowane są działania mające na celu poprawę dostępności opieki medycznej dla kobiet z niepełnosprawnością.

Jak zauważył Pan Rzecznik, Ministerstwo Zdrowia realizuje od 2019 r. projekt pn. „Dostępność Plus dla zdrowia”, w ramach którego przyznaje granty szpitalom oraz placówkom Podstawowej Opieki Zdrowotnej na poprawę dostępności dla osób z niepełnosprawnością. Wsparcie dotyczy obszarów: architektonicznego, cyfrowego oraz informacyjno-komunikacyjnego. Przekazywane środki są przeznaczane w szczególności na działania dostosowawcze, np. w zakresie świadczeń położnej POZ, takie jak remont pomieszczeń i zakup niezbędnego sprzętu, w tym foteli ginekologicznych. Łącznie wsparciem w projekcie zostanie objętych 270 placówek POZ oraz co najmniej 72 szpitale.

Jednym z priorytetów MZ jest rozwijanie telemedycyny, która również może przyczynić się do zwiększenia dostępności usług medycznych dla osób z niepełnosprawnościami. Od 2020 r. Ministerstwo Zdrowia realizuje projekt telemedyczny pt. „Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu poprzez stosowanie rozwiązań telemedycyny i e-zdrowia”, w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Projekt ma przyczynić się do zmniejszenia kosztów procedur medycznych, zmniejszenia obciążeń dla pacjentów oraz zwiększenia dostępności usług medycznych. Koncentruje się na wypracowaniu modeli telemedycznych w 7 obszarach: kardiologii, geriatry, psychiatrii, diabetologii, chorób przewlekłych, położnictwa i opieki paliatywnej. Opracowane rozwiązania zostaną przetestowane w projektach pilotażowych realizowanych przez szpitale ponadregionalne/institute w ścisłej współpracy z POZ. Jedną z dziedzin, w której zostaną pilotażowo przetestowane rozwiązania zdalne jest położnictwo.

Model telemedyczny w położnictwie dedykowany jest kompleksowemu telemonitoringowi w opiece okołoporodowej. Program jest skierowany do kobiet w wieku reprodukcyjnym, będących w ciąży, mieszkających w oddaleniu od dużych miast. Świadczenie usług w

ramach modelu będzie oparte na platformie internetowej, dzięki której lekarz lub położna będą mogli monitorować stan zdrowia kobiet w ciąży. Według założeń modelu ginekolog-położnik/położna będzie realizował świadczenia profilaktyczne, działania z zakresu promocji zdrowia, badania diagnostyczne oraz konsultacje lekarskie dla kobiety ciężarnej. Dzięki platformie internetowej personel medyczny będzie mógł wprowadzać informacje/dane dotyczące stanu zdrowia kobiety ciężarnej. Będą realizowane również telekonsultacje obejmujące porady, wyjaśnienia wyników badań, wystawianie e-skierowań na badania, ewentualne e-recepty i dalsze zalecenia. Model przewiduje także spotkania edukacyjne online z położną oraz możliwość bezpłatnego wypożyczenia mobilnego aparatu KTG do użytku domowego w czasie okołoporodowym. Realizacja pilotażu będzie wsparta działaniami profilaktycznymi i informacyjnymi, zarówno ze strony ośrodków specjalistycznych, jak i placówek podstawowej opieki zdrowotnej. Realizacja projektu potrwa do kwietnia 2024 r.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) planowana jest realizacja projektu dotyczącego poprawy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami placówek ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym gabinetów ginekologicznych. Na chwilę obecną Ministerstwo Zdrowia jest na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu. Jego realizację planujemy rozpocząć pod koniec bieżącego roku. Na pierwszym etapie realizacji projektu planujemy opracowanie i wdrożenie standardów dostępności w podmiotach w rodzaju ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), w tym również w zakresie ginekologii, które z racji specjalistycznych świadczeń, potrzebują specyficznych standardów. Opisywane standardy będą mieć, podobnie jak opracowane w projekcie „Dostępność Plus dla zdrowia” charakter poradnika, z którego mogą korzystać placówki ochrony zdrowia, w celu podejmowania działań w różnych obszarach dostępności. Na chwilę obecną nie planujemy, aby standardy te miały formę obowiązującego aktu prawnego.

Dla pracowników podmiotów prowadzących AOS przeprowadzone zostaną również szkolenia w zakresie obsługi pacjenta ze szczególnymi potrzebami. Projekt zakłada ponadto wsparcie grantowe dla co najmniej 250 podmiotów posiadających umowę z NFZ w rodzaju AOS, którego celem będzie sfinansowanie działań w zakresie podniesienia poziomu dostępności w obszarze architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym przez podmioty, które uzyskają granty.

Również w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (dalej: FEnIKS) będą podejmowane działania ukierunkowane na wsparcie m. in. AOS. Istotnym celem działań będzie zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej poprzez wzmocnienie funkcji diagnostycznych na poziomie AOS oraz wsparcie modelu leczenia twardego, w tym poprzez rozwój udzielanie świadczeń zabiegowych w trybie tzw. „jednego dnia”. Inwestycje w rozwój AOS będą mieć na celu z jednej strony niwelowanie różnic regionalnych w dostępie do specjalistów, z drugiej strony będą stanowić odpowiedź na niezaspokojone potrzeby zdrowotne. Szczególnym adresatem działań będą osoby w niekorzystnej sytuacji: osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, kobiety, młodzież i dzieci. Wsparcie w FEnIKS będzie obejmować poradnie AOS zlokalizowane przy szpitalach ponadregionalnych, które świadczą wysokospecjalistyczne usługi również na poziomie AOS.

Jednocześnie informujemy, iż obecnie trwa badanie ankietowe pn.: „Analiza dostępności do świadczeń ginekologicznych lub położniczych dla kobiet z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w szczególności niepełnosprawności ruchowej”. Badanie ankietowe jest przeprowadzane na potrzeby Strategii na rzecz Osób Niepełnosprawnych. Badanie ma na celu analizę dostępności do usług ginekologicznych oraz położniczych dostępnych dla kobiet z różnymi rodzajami niepełnosprawności, a jego wyniki zostaną wykorzystane do

podjęcia działań, które pomogą pacjentkom z niepełnosprawnością korzystać z usług ginekologiczno-położniczych w sposób bardziej dostępny i komfortowy.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/